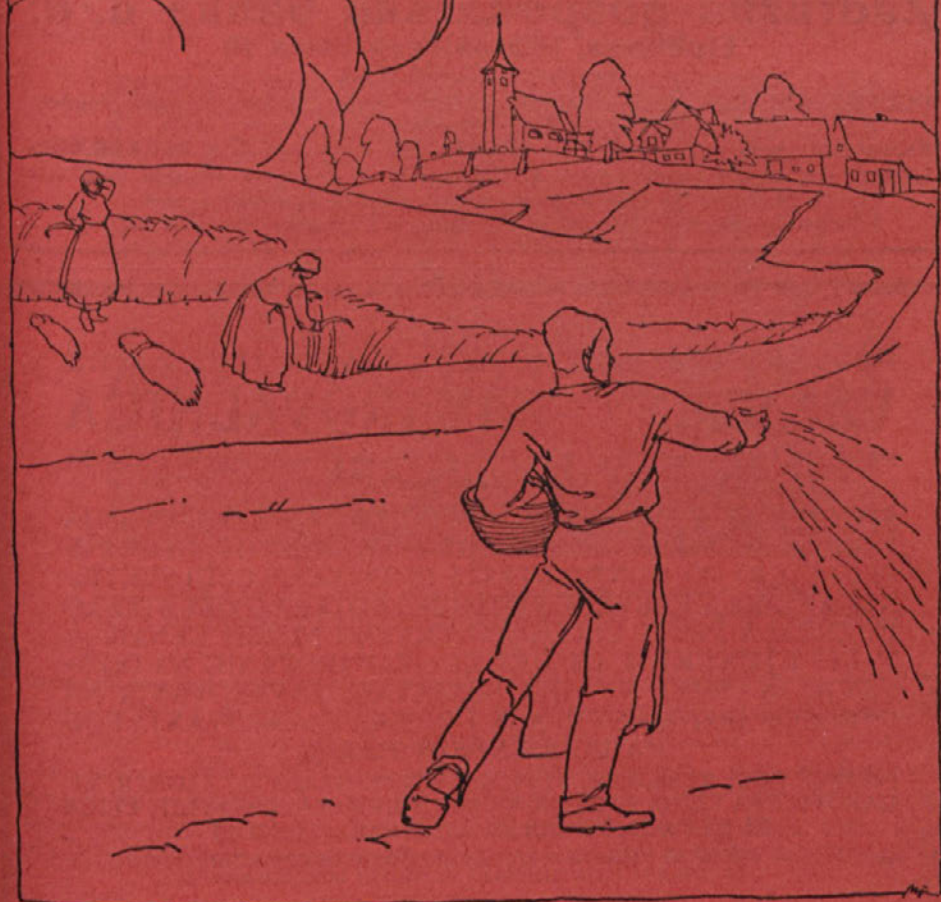

NAŠ DOM

LIST ZA KMEČKO
MLADINO

Posamezna številka velja 1 dinar.

»Naš dom« izhaja 1. v mesecu. Naročnina za vse leto dvanajst (12) dinarjev. — Za Italijo 7 Lir, Avstrijo 2 in pol šilinga, za Ameriko 0.40 Dol. Za druge države vrednost 20 Din. — Naslov: »Naš dom«, Maribor, Aleksandrova cesta 6/l. — Položnice si kupite na pošti in vpišite št. 13.577.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri **Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru**

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

Obreštuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in ne odteguje vlagateljem rentnega davka.

Zadružna gospodarska banka d. d. **Ljubljana, Miklošičeva cesta 10**

Brzjavljeno: GOSPOBANKA

PODRUŽNICE: Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novisad, Sombor, Split, Šibenik.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000, vloge nad Din 360,000,000.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji, prodaja vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

PRVI IN EDINI SLOVENSKE ZAVAROVALNI ZAVOD **VZAJEMNA ZAVAROVALNICA**

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17.

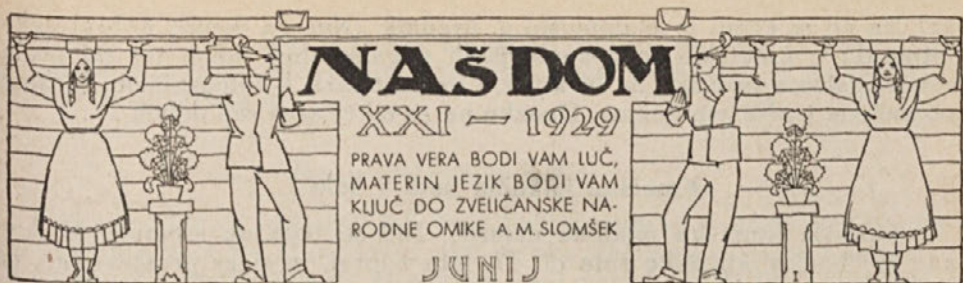
V LJUBLJANI

DUNAJSKA CESTA
ŠT. 17

SPREJEMA: V POŽARNEM ODDELKU: ZAVAROVANJA VSEH POSLOPIJ IN PREMAKLJIVIH PREDMETOV, KI SE POŠKODUJEJO PO OGNJU, STRELI IN PO EKSPLOZIVI SVETILNEGA PLINA, CERKVENE ZVONOVE PROTI RAZPOKI, STEKLO IN ZRCALA PROTI UBITJU PO ZNATNO NIZKIH CENAH. — V ŽIVLJENSKEM ODDELKU: ZAVAROVANJE NA DOŽIVETJE IN SMRT V VSEH SESTAVAH, ZAVAROVANJA NA OTROŠKO DOTO, RENTNA IN LJUDSKA ZAVAROVANJA POD NAJUGODNEJŠIMI POGOJI.

PODRUŽNICE: SARAJEVO, VOJVODE STEPE OBALA 42; ZAGREB, MIHANOVIČEVA ULICA 2; CELJE, CANKARJEVA ULICA 4; SPLIT, ULICA XI. PUKA 22; BEOGRAD, DEČANSKA ULICA 27

CENIKI IN POJASNILA Z OBRATNO POŠTO BREZPLAČNO.
ZANESLJIVI POSREDOVALCI SE VEDNO SPREJEMAJO.

Kmetska šola.

Peljal sem se v vlaku iz Celja proti Mariboru. Dva kmetska fanta sta sedela ob oknu. Zanimarjeni sadovnjaki, lepo obdelana polja, močvirnati travniki, samotne hiše, nizki hlevi, razmetani kupi gnoja, ki smo jih videli iz vlaka, vse to sta fanta imela v ustih. In še kako! Premlela sta vsako mršavo kravo in pasmo, oglodala vsako zverženo, neosnaženo drevo, spodtahnila sta se ob vsakem gnojišču in se pri tem razgovoru tako raz-

Kmetijska nadaljevalna šola v Lajterspergu—Krčevini l. 1928/29.
(Vodja: šol. upravitelj Cvetko; učitelja: pater Pavel Potočnik in Ivan Lovše.)

vnela, da sta kar žarela. In delala sta načrte, kako bodeta doma letos uporabljala umetna gnojila, kako hočeta izboljšati travnike, kako osušiti njive.

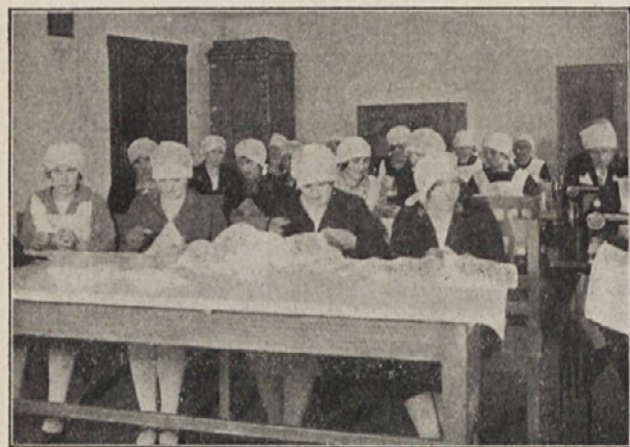
Vedno bolj sem se čudil njuni razumnosti in ljubezni, s katero sta govorila o kmetijskih domovih, o polju, o kmetiskem delu. Moje čudenje se je spremenilo v veselje, ko sta mi razodela, da je njuno zanimanje za razumno kmetisko gospodarstvo vzbudila kmetsko-nadaljevalna šola, ki sta jo letos obiskovala. Moje veselje je prešlo v blaženost, ko sem doma zve-

del, da mi je učeni in hudomušni g. urednik »Našega doma« pobral nekaj fotografij o kmetiskih in gospodinjskih nadaljevalnih šolah ter mi poslal vroče pismo s prošnjo, da bi napisal nekaj opazk k fotografijam, ki bodo objavljene v »Našem domu«. Opazke pa že od rojstva rad delam . . .

Kmetska mladina hodi v šolo . . .

Odrasla kmetska mladina namreč. Nič se tega ne sramuje. V Avstriji hodi v kmetske šole od 17. leta naprej, in sicer prostovoljno, na Čehoslovaškem pa kar od 14. do 16. leta, pa obvezno. Lansko leto je bilo na Češkem 871 takih kmetiskih šol, v katere je hodilo 40.338 fantov in deklet.

Ti fantje in dekleta ne sedijo ves teden v šoli, ampak samo en ali dva dneva in še to predvsem v zimskem času. Učijo se in delajo stvari, ki jih rabijo v svojem vsakdanjem življenju.

Kmetijska nadaljevalna šola v Celju: gospodinjski tečaj leta 1929.

V Nemčiji so pa še večje trume odraslih fantov in deklet, ki hodijo vztrajno tri leta zaporedoma v svoje kmetske šole. Pet mesecev vsako leto in vsak teden po en dan poslušajo modrosti izkušanih strokovnjakov ter poskušajo sami napredno kmetovati.

Naša domača zemlja nas mora prehraniti! To je življenjsko načelo Nemcev in zato se v šolah učijo, kako je mogoče z razumnim obdelovanjem dvigniti rodovitnost zemlje in pove-

čati njen donos. Važnost teh šol so Nemci kmalu spoznali, zato jih ustanavljajo vedno več. Samo na Pruskem je bilo leta 1928. 12.100 takih šol z 223.340 obiskovalci. Država je izdala za pouk na teh šolah nad 40 milijonov dinarjev . . .

Kmetijski pouk prinaša blagostanje!

Denar za kmetske šole se je povsod naglo in dobro obrestoval. V šolah so se fantje navadili razumnega gospodarstva, naučili so se s primernim obdelovanjem, gnojenjem, setvijo pridelovati na enaki površini zemlje mnogo več nego prej s starim načinom obdelovanja. Tako vidno je povsod vplival kmetijski pouk in kmetske šole na pridelovanje, da moremo brez pretiravanja trditi: čim več kmetiskih šol ima kaka država, tem več pridelava na isti površini zemlje. Češka n. pr. pridelava na 1 ha: 13.7 q pšenice, Nemčija, ki ima še boljše razvito kmetijsko šolstvo,

pa že 17.8 q, Belgija, kjer je še več kmetskih šol, pridelala celo 23.5 q in Danska, ki stoji s svojim kmetiskim šolstvom na prvem mestu, pa pridelala tudi največ, in sicer 30.9 q.

Osem meterskih stotov . . .

Mnogo nam ve povedati teh 8 q. Toliko namreč v Jugoslaviji pridelamo pšenice na 1 ha. Ti meterski stoti so obsodba vsega našega kmetijstva in narodnega gospodarstva. Najmanj med vsemi državami pridelamo, manj celo nego Italija in nego Bolgarija . . . In vendar ni naša zemlja nerodovitna, in vendar se naši ljudje trudijo od zore do mraka . . . Ti meterski stoti glasno povedo vsemu svetu, da pri nas kmetje še premalo z glavo obdelujejo zemljo, da imajo še premalo kmetijske izobrazbe. Ti meterski stoti povedo žalostno resnico, da je naša država glede kmetijskega šolstva skoraj na zadnjem mestu med vsemi državami.

Fantje se zbirajo . . .

Kmetiski fantje v Sloveniji so najprej uvideli, da brez zadostne izobrazbe ne bodo mogli gospodarsko nikdar napredovati. Če se mora vsak krojač, vsak čevljar, vsak mizar, sploh vsak rokodelc, več let učiti v svoji stroki, je gotovo še bolj važno, da se tudi kmetiski fant izobrazuje v kmetiskem delu. Poljedelstvo se je v povojnih letih izredno razvilo v drugih državah in kmet, ki se za ves ta napredek ne zanima, ki se trdovratno drži pri kmetijstvu samo svojih starih navad, bo gospodarsko vedno bolj propadal. Kmetovanje se mu ne izplača več.

Kmetijska nadaljevalna šola v Celju: gospodinjski tečaj leta 1929.

Kmetska šola ali kmetsko-nadaljevalna šola pa kaže pot k uspešnejšemu gospodarstvu, kmetska šola odpira vrata večjemu blagostanju.

Letos so se pri nas kmetiski fantje z velikim veseljem oklenili kmetske šole in so z njo prav zadovoljni. Povsod jo že skoraj imajo. Koroški, šaleški fantje tekmujejo s prekmurskimi in prleškimi. Le fantje iz kozjanskega okraja jo še bolj plašno gledajo in gornjegrajski ter haloški fantje še tudi niso našli vrat v šolo . . .

Povsod drugod pa se zbirajo kmetiski fantje v svoji šoli, okoli 600 fantov je obiskovalo letos kmetsko šolo.

Zelo zanimiv je pouk v taki šoli. Enkrat ali dvakrat na teden se zberejo fantje v razredu domače osnovne šole. Med temi »fanti« je pa tudi

mного starejših mož. Leta ne štejejo, poglavitno je fantovski bister duh in ljubezen do napredka. V Šmartnem ob Paki je sedel poleg 17 letnega tudi 70 letni »fant« v šoli. 50 letnih fantov je pa več.

V šoli poučujejo učitelji, duhovniki, zdravniki, živinozdravniki, kmetijski strokovnjaki, sploh ljudje, ki imajo razumevanje in srce za kmetijske potrebe. Pouk traja v zimskih mesecih po šest do deset ur na teden.

Nihče ni prisiljen hoditi v šolo, plačevati ni treba nikomur nič za pouk.

Pouk je pravzaprav razgovor o vsem, kar kmeta zanima. Domača polja, travniki, hmeljski nasadi, vinogradi, sadovnjaki, hlev, vse to pride na vrsto. Zanimanje se vzbudi med poukom in raste od ure do ure. Razumevanje je vedno globlje, vedno bolj uvidi poslušalec, da si je mnogokrat sam kriv, ako se mu slabo godi, ker ne zna dovolj razumno gospodariti. Z razumevanjem pa se druží veselje do dela, veselje do napredka. Samo enkrat je treba opazovati udeležence kmetijske šole med poukom. V nobenem parlamentu ni tako živo, kakor v tej šoli. Vsak ve kaj novega povedati, vsak zna kaj boljšega svetovati. In »Kmetovalec«, pa »Sadjar« in drugi listi in knjige kar potujejo iz roke v roko.

V šoli se obenem krepi ljubezen do kmetijske zemlje, ljubezen do kmetijskega dela in kmetijskega poštenja. Enako kakor se večja kmetijska izobrazba, enako se mora poglobiti ljubezen do kmetstva.

V kmetiski šoli spozna fant, kako je kmet potreben vsem drugim stanovom, kako sedaj po vojski cela družba pričakuje pomoči od zdravega, gospodarsko močnega kmeta. To dviga kmetisko samozavest, kmetiski ponos, to vnema še večjo ljubezen do kmetijske hiše in utrjuje zvestobo do kmetijske zemlje.

Nov kmetiski rod dorašča med nami. Kmetiski rod, izobražen, napreden, pa obenem prepojen z ljubeznijo do kmetijske preprostosti in kmetijske grude. Pospeševalteljice tega zdravega gibanja med kmetisko mladino so — kmetijske šole.

Dekliška šola.

Razumljivo je, da kmetiska dekleta nočejo zaostajati za kmetiskimi fanti. Tudi one imajo svoje gospodinjske šole, ki jih je ustanovila oblastna samouprava. Osemnajst takih šol je bilo letos in bi jih bilo še več, ko bi bilo več denarja na razpolago.

Dekleta so zelo ponosna na te svoje šole. Trdijo, da so se mnogo naučile gospodinjstva, kuhanja, šivanja in drugih za gospodinjo važnih stvari.

Posebno so pa starši veseli, ker so videli, da se dekleta v gospodinjski šoli poleg gospodinjstva navzamejo posebno ljubezni do kmetijske skromnosti in ljubezni do kmetijskega doma.

Za ta članek smo naprosili gospoda Jožefa Krošla, referenta za kmetisko-nadaljevalne šole pri mariborskem oblastnem odboru. Gospod Krošl je ustvaril naravnost vzorno organizacijo nadaljevalnega šolstva, tako da prednjači v tem oziru mariborska oblast pred vsemi v državi. To nadaljevalno šolstvo je naša najvažnejša narodna pridobitev in kakor čebele krogi matice, tako je treba, da se ga oklenemo z vso ljubeznijo, ker iz teh šol nam bo vzrastle novi, boljši, naprednejši rod. — Uredništvo.

Žrtev spovedne molčečnosti.

Nadučitelj: To je hinavščina, to je licemerstvo prve vrste.

Tajnik: Zdaj nam je treba še to izslediti, kje ima oropani denar.

Nadučitelj: O, denar je ta nepridiprav gotovo dobro skrill!

Tajnik: Na neki način ga bomo že vlovili.

Nadučitelj: Sicer pa — morda, prav sedaj mi je prišlo na misel.

Tajnik: Kdaj? Kje?

Nadučitelj: Ko ste vi preiskovali župnišče, sem našel tukaj na mizi naročilo za knjige, ki si jih je naročil župnik za celih 213 goldinarjev.

Tajnik: Od katerega dne je naročilo?

Nadučitelj: Od danes.

Tajnik: Potem seveda. — Toda tiho! Se že vračajo. (Prihaja župan s košarico in z nožem, župnik s talarjem.)

Kmetijska nadaljevalna šola v Celju: Gospodinjski tečaj l. 1929.

Župan: O, gospod tajnik, ali poznate to košarico?

Tajnik: To je košarica moje uboge sestre.

Župan: Četudi bi je ne poznali, tu znotraj na pokrivalu je napisano njeno ime.

Tajnik (čita): Marija Barletova. Kje ste jo našli?

Župan: V kuhinji zraven ognjišča.

Tajnik: V kuhinji? A vi, gospod župnik, ste pred kratkim rekli, da je moja sestra denar položila v košarico.

Župnik: Tega tudi zdaj ne tajim. Sam sem ji zavil denar v svoj robec in ga položil v to košarico.

Župan: Našel sem tudi ta robec; zmečkan je ležal pod omaro v kuhinji, a na mestu denarja je bilo v njem nekaj drugega. Gospodje, pogledjte! (Razgrne robec, iz katerega so skotali nož.)

Tajnik: Od krvi umazan, krvav nož!

Nadučitelj: Očividno, to je orodje, s katerim je bil izvršen umor.

Župan: O tem ni dvoma! Tudi o tem ne, čegav je. Robec in nož, oboje je zaznamovano s črkami F. M. To so začetne črke imena častitega gospoda župnika.

Nadučitelj: Ob robec si je morilec po zločinu bržkone obrisal nož.

Tajnik: Kaj pravite k temu, gospod župnik? Ali je to vaš nož in robec?

Župnik: Oboje je moje. Ne morem pa povedati, kdo si je robec in nož prilastil, kdaj ju je rabil, kdo ju je skril pod omaro. Le toliko lahko rečem, da ju je Zdislava že pogrešala zjutraj pri zajutreku.

Župan: Morilec se je torej že zgodaj pripravil za zločinsko dejanje, samo da se je pri tem silno nespametno zanašal, da bo morda svetost njegovega stanu odvrnila od njega vsak sum!

Župnik: Gospod župan, že nekajkrat ste namignili, da sem jaz storilec tega umora. Temu moram najodločneje oporekati.

Župan (zasmehljivo): Seveda — taka-le gorečnost vam prav dobro pristojna, samo da prihaja zdaj po tako jasnih dokazih nekoliko prepozno. (Resno.) Veliko bolje bi bilo za vas, ako bi priznali. S tem bi si vsaj zmanjšali kazen.

Nadučitelj: Da, priznajte rajši!

Župnik: Priznati ne morem; nedolžen sem, popolnoma nedolžen in upam v Boga, da odkrije mojo nedolžnost.

Župan: Dovolj tega! Bomo videli, kako bo sodila o vaši nedolžnosti sodnija. Mi, gospodje, bomo nadaljevali s protokolom. Gospod župnik, vi se lahko zopet odpravite v spalnico. Če se pa vležete oblečeni, zamenjajte svoj okrvavljeni talar s tem, ki ga imate v roki! (Župnik odide.) Treba bo skrbno paziti nanj, da se nam živ ne izmuzne in da svojega zločinskega dela ne ovenča naposled še z Judežovo smrtjo. Še nekaj, gospodje! Onih 20.000 oropanih goldinarjev moramo nekje v župnišču izslediti!

Nadučitelj: Tudi temu smo že na sledu.

Župan (naglo): Kaj? Kako? Ali ste vi že kaj našli?

Tajnik: Denarja sicer še ne, pač pa onega, ki je denar uporabljal.

Župan: Ne razumem vas, ne govorite z uganjkami.

Nadučitelj: Ko sem bil sam tukaj na straži, sem našel na mizici list; z njim je gospod župnik danes dopoldne naročil knjig za 213 gold.

Župan: Za celih 213 goldinarjev! Sedaj mi postaja stvar že bolj jasna.

Nadučitelj: Tu je tisto naročilo! Pravzaprav ne; to je potrdilo od umorjene gospe Barletove, da je prejela od župnika 20.000 goldinarjev.

Župan (vzame list v roke): Gospod tajnik, ali je ta sestrin podpis pravi?

Tajnik: Njen rokopis poznam natančno.

Nadučitelj: Potvarjati ga, bi tukaj ne imelo ne zmisla, ne pomena.

Župan: Prihaja mi neka dobra misel.

Tajnik: Tudi meni!

Župan: Župnik je morda s kako pretvezo izmamil gospe Barletovi podpis; rekel ji je morda, da je zaklenil denar v omaro v zakristiji, tam da ga ji bo izročil...

Tajnik: Da, in sestra je podpisala sprejemnico že v naprej, da bi ji ne bilo treba hoditi nazaj.

Župan: Tako je. In na poti v zakristijo, na stopnicah pred shrambo, je dobila namesto denarja smrtno rano z nožem.

Nadučitelj: Satanski premišljen načrt!

Tajnik: Čujte, nova slutnja! Kam je dal župnik oropani denar? Svoji materi; včeraj popoldne je bila pri njem.

Župan: Da je župnik izvršil umor, je takorekoč dokazano, in še ta skladnost z obiskom njegove matere! Tudi to treba temeljito preiskati. Predvsem glejmo sedaj, predno pride preiskovalni sodnik, da dokončamo započeti protokol.

Tajnik: To tolovajsko delo župnikovo bo naši stranki izborna koristilo pri volitvah.

Nadučitelj: S tem nam je volilna zmaga zagotovljena.

št. Ilj pri Velenju: Tečaj za ročna dela l. 1929.

Župan: Na to zmago, gospodje, že danes lahko iz polnih prs kličemo: Zdravo! Slava! Nazdar!

Vsi: Zdravo! Slava! Nazdar!

(Zavesa pade.)

Tretje dejanje.

Sodna dvorana. Sodna obravnava se vrši pred tri- ali petčlanskim sodnim senatom. (Kjer je dovolj prostora in oseb, pred poroto.) Podolgovata miza za sodnike, na njej križ z dvema svečama. Kot corpora delicti: krvav nož, robec, talar in svečnik; na levi klop za obtoženca, pred njo mizica za zagovornika; na desni spredaj: mizica za državnega pravdnika. Vhod z desne. Zapisnikar (sodni sluga) na desni. Na steni velik križ.

Prvi prizor.

Predsednik sodišča, dva prisednika, državni pravdnik, zagovornik, zapisnikar (sodni sluga), župnik: bled, prepadel, na novo obrit.

Zapisnikar (dokončuje čitanje obtožbe): Zbog vsega tega je Franc Melihar, rojen dne 20. septembra 1852 v Jičini, župnik v Stari vasi, obtožen, da je dne 15. marca 1886 zavrtno, hote in s premislekom umoril samsko 65 let staro Marijo Barletovo in uropal znesek 20.000 goldinarjev, s čimer je zakrivil zločin roparskega umora, ki se kaznuje po § 136. kazenskega zakona. Tako se glasi obtožnica. (Se vsede.)

Predsednik: Obtoženec, želite k prečitani obtožnici še kaj pristaviti?

Župnik: Opis dogodka je pravilen, njega razlaga in sklep pa nerisničen. Nedolžen sem.

Predsednik: Vas kot inteligenta ne bom opozarjal, da si more obtoženec zmanjšati in olajšati svojo obsodbo edino z odkritosrčnim priznanjem svoje krivde.

Župnik: Priznati ne morem, ker tega zločina nad gospo Barletovo nisem storil, četudi bi mnogo okoliščin pričalo proti meni.

Predsednik: Župan in njegovi spremljevalci trde, kot ste slišali iz protokola, da niste bili nič presenečeni, ko so prišli pozno ponoči k vam, niti ne, ko so vas obvestili o tem, da je izginila gospa Barletova. Iz tega dejstva sklepajo, da vam je bila usoda gospe Barletove že znana. Ali je to res?

Župnik (po kratkem molku; počasi, tako tudi pri prihodnjih vprašanjih, tičočih se spovedne molčečnosti): Kako bi bilo to mogoče? Ali se da izpričati, da me je storilec obvestil?

Predsednik: Vi se izogibate mojemu vprašanju. Ali ste že vedeli za zločin ali ne?

Župnik: Če me storilec o zločinu ni obvestil, nisem mogel vedeti zanj, razen če bi ga bil storil sam. A jaz vas vnovič zagotavljam, da sem nedolžen.

(Dalje.)

Mladi viharji.

(Zgodba iz našega življenja. — Lojze Viher.)

Valovi butajo.

»Fantjel« je začel Albin, ki je bil iz sosedne župnije in je študiral v Ljubljani na vseučilišču. To majniško nedeljo je prišel k njim, da se pomenijo o fantovski organizaciji. Kakih deset jih je bilo s kaplanom, ki je hudomušno pozdravil Albina: »No, zdaj bomo čuli pa mlad puntarski glas! Nič se ne bojimo. Bomo vsaj čuli oba zvoná.« Vsi so zvesto poslušali Albina, posebno kaplan, ki je vedel, kako važno in težko je vprašanje našega mladinskega gibanja. Nihče ni prekinil govornika, vsak je potrpežljivo čakal, da na koncu pove svoje; kaplan si je tuptatam tudi kaj zabeležil.

»To je res, da je s fantovsko organizacijo pri nas na Štajerskem zelo klaverno. »Orel« je svoje zbral in jih vzgaja na svoj način. Le škoda, da je od kakih 60.000 štajerskih fantov komaj 1000—1500 Orlov. Zato je lepo, da ste začeli razmišljati o tem, da bi poživili nekdanje Mladeniške zveze.«

»Ampak, fantje, jaz se ne morem navdušiti zanje. Po mojem mnenju nekdanjih Mladeniških zvez ne rabimo več. Tista doba navduševanja za

»prelepa načela« je minula. Pred vojsko in med njo je bilo res že dovolj, če je bilo le mnogo odborov in podružnic, da so voditelji lahko sipali Nemcem poper in pesek v oči, češ: tako vojsko imam za seboj, tak sijajen shod sem imel itd. To je bilo voditeljem potrebno! Danes pa peska in popra ne potrebujemo več.

»Tudi ne rabimo fantovske zveze, da se bi kdo vzdignil z njeno pomočjo in postal poslanec. Tudi za to ne, da bi zajeli le 30, 40 fantov, ostale pa, ki se ne »vpišejo«, proglasili za nasprotnike, za mlačneže in brezverce. Z eno besedo: ne potrebujemo fantovske organizacije za to, da se bi izločili od drugih in proglasili sebe za edine zakonite dediče nebeškega kraljestva. Saj to je pogosto napaka naših organizacij, da s pomilovanjem gledajo na vse, ki niso pri nas včlanjeni, češ, da so žalibog (— farizeji! —) že pogubljeni. Katoliške organizacije niso le sebi namen, ampak jim je dolžnost, z misijonarsko širokogrudnostjo pridobiti Bogu čim več izgubljenih duš. Če bi misijonarji bili napram divjakom takšni, kot je marsikak

Slovenska Bistrica: Gospodinska nadaljevalna šola 1928/29.

naš katoličan nasproti rojaku — le za to, ker pri občinskih volitvah ni »po katoliško« glasoval . . .

To je naša rana, ki nam jo je zadalo politiziranje. Stranko smo imeli za Boga in njej služiti je bila prva zapoved. Tako nismo več šteli katolike po krstni knjigi, ampak po članstvu pri organizacijah in po strankarski pripadnosti. Sami smo samovoljno sodili in se razdelili na prave in neprave katolike. Sebe seveda smo imeli za prave, ker smo gledali vedno le na to, kakšen je obraz mase, črede, če je na zunaj katoliški; ne pa na posameznika, če ta živi iz Boga Bogu. Zato imamo marsikoga za nasprotnika, ki tesneje z Bogom živi in Ga doživlja, kot pa marsikak »naš«. To se je moglo zgoditi le radi tega, ker smo ves svoj pokret oddaljili od osrednjega vira: Boga — in med Njim in našim življenjem postavili vse polno posredovalcev: političnih, gospodarskih in drugih organizacij, tako da smo sploh izgubili živi stik s pravirom: Bogom . . . Če si le »našega« volil, če si le v »naši« zadrugi, če imaš le »naš« časopis, pa si katolik.

Jaz mislim, da mora biti naša fantovska organizacija taka, da bo mogla zajeti vse fante. Tisti voditelj, ki bo kakor ribič spustil mrežo, mora imeti tako mrežo, da bo lahko zajel vse.

Današnja fantovska organizacija mora biti tudi primerna novi, svobodni, n a š i državi. Danes imamo svojo državo, to je: organizacijo našega naroda; državo, ki ima edini namen, skrbeti za naš dobrobit. V tej veliki n a š i organizaciji (državi) se moramo znati uveljaviti. Vse materialne dobrine nam hoče dati država, le sodelovati in soustvarjati moramo znati. Tega pa ne bomo znali, če nas bodo le tako in le zato »prosvečevali«, da bi ostali čreda poslušnih volilcev.

Za dušo nam skrbi Cerkev. Pa nikar versko vzgojo po gostilnah in društvenih dvoranh, ampak v cerkev, s cerkvijo nas zvezati, s cerkvenim življenjem nas prepojit! In na način, ki je fantovski! Nek duhovnik mi je rekel, da svoj verski pokret vse preveč feminiziramo, to je, da so v verskem življenju ženske daleč spredaj. Mislim, da bi potrebovali v Mariboru duhovnika, ki se bi ves posvetil fantovskemu dušnemu pastirstvu; ne za to, da bi postal poslanec, ampak da bi znal zvezati fante s Cerkvijo. Imamo duhovnike, ki so odlični in velezaslužni kot vodniki na gospodarskem in političnem polju itd. Jaz mislim, da bi danes potrebovali vodnika za duhovno življenje naših fantov.

Tudi zdrave zabave treba fantom. Fantovske zabave! Ne po zaduhlih sobah, ampak tam, kjer jo je Bog dal človeškemu srcu: v naravi. Tu jo najti znati, tu jo doživeti znati!

Fantje, meni se zdi, da ni nobena potreba, da bi snovali nove Mladeniške zveze. To morda ugaja onim večnim mladostnikom, ki še sanjarijo, kako je bilo lepo, ko so pred vojno govorili in navduševali »množice« za »prelepa načela«; prijatelji, ti-le večni mladostniki spadajo med staro šaro.

Nam je danes potrebno, da se zgane Maribor in nam da misli vodilj, takih smernic in takih idej, da bo razgibal duše posameznikom in jih napolnil. Ne potrebujemo odborov, nočemo biti ne volilna, ne paradna vojska voditeljem; nočemo biti čreda; nočemo da nas bobnajo na kup in si domišljajo, da nas prosvečujejo.

Prej so vreli bistri studenci, potem so šele napravili litre. Prej moramo začutiti, da nam vrejo v Mariboru novi vrelci, potem se bomo s a m i družili, kakor bomo čutili potrebo v s e b i.

Sama oblika (organizacija) ubija duhovnost. Le kjer so v p o s a m e z n i k u bogate duhovne sile, ki jih oblikuje večš umetnik (vzgojitelj), izvršuje svoj namen. Tako je pri »Orlu«. A kako bi to bilo z vašimi fantovskimi zvezami?!

Fantje, jaz mislim, da čujete iz mojih besed krik za vodnikom in učnikom, ki bi znal naše fantovske duše razvezati, razvezati najprej, potem šele organizirati.

Prosvete jim dati: ne z meglenimi sestanki ali s trenutnimi tečaji, ki so kakor izgubljeni členki iz raztrgane verige. Prosvete jim dati: pa ne, da se samo vsako leto enkrat prikaže kak »prerok« in nažlobudra polno lepih besed, ki se izgubijo. Tisti preroki naj nam rajši vzgojijo krajevne, domače učitelje, ki bodo vedno med nami, pa ne, da bi klicali »gmajno«

na shode, ampak da hodijo k posameznikom, v domove, tam kjer se odpirajo srca; hodijo na domove iz čiste nesebičnosti, niti radi klobas, niti radi volilnih kroglic. Odkod bomo dobili te domače učitelje? Ali jih ne vzgaja »Orel«? Ali nam Oblast ne vzgaja učitelje za ta namen? Vsaka župnija ima dijaka; z dijaštvom se mora naš kmetski fant pristrčno zvezati. Duhovnik je itak že v prvih vrstah apostolskega dela. Časopisi pa morajo pomagati in tesno živeti z ljudstvom, ne bloditi po svetu in povsod, a da prezrejo, kar je ljudstvu najbolj potrebno.

Taka je potreba danes, ker so se množice naveličale, hoditi za voditeljem, kadar jim pomigne. Našemu pokretu treba novih sil, novega duha, novega bogastva. To čutimo in vidimo sami: Kljub bujni množici organizacij gine med ljudstvom resnična, notranja vernost; politika in lov za denarjem nam je dala mnogo lažnivih katolikov. Naš kmet gospodarsko in нравno propada. Pa kipimo od »prelepih načel«, a v posameznikih se ne javljajo in se ne oživljajo. Niti nedelja nas marsikdaj ne posvečuje več,

Slovenska Bistrica: Gospodinjstva nadaljevalna šola 1928/29.

kadar ji ni prvo in glavno: notranja poglobitev, sveta maša, pridiga, molitev, dobra dela usmiljenja — ampak ji je glavno: shod, zabijanje kolov za veselico, vlačenje kulis. Naše duše žeja pa po Bogu.

Vem, da vam pravijo: za to potrebujemo fantovsko zvezo, da držimo svoje fante skup; drugače nam jih nasprotniki dobijo. Plašljivci! Mar ni katolištvo — misijonstvo? Ne zato, da ljubosumno varje izvoljence, ampak da dobi vse! Plašljivci, pravim! Bojimo se svobodne tekme, kot da ne bi bilo katolištvo silneje kot vsaka nasprotna ideja. Maloverneži, pravim! Ne verujejo, da gremo na novo rekrutno komisijo. Staro vojsko smo izrabili: vedno manj je v njej »aktivnih«, vedno več črnovojnikov. Čas je, da skličemo nabore, nove nabore, za vse fante! Kdo nam bo znal te nove nabore sklicati?

To, prijatelji, je kričeče vprašanje.

(Dalje.)

† VALENTIN KAVČIČ,

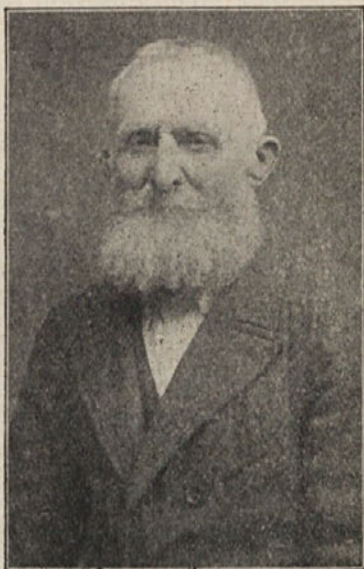
župan v Smolincih v Slov. gor. Z njim je umrl eden naših največjih prijateljev in dobrotnikov! Bog mu bodi plačnik!

Sv. Barbara v Slov. gor. Fantje se zbiramo! Prav gotovo je tudi naša zasluga, da je bilo naše društvo v zadnjem poslovnem letu najdelavnejše v celem okraju. Fantje, nož, aufbiks in pretep morata izginiti! Za kaj boljšega smo tu; za to, da postanemo napredni gospodarji in dobri državljani. — Josip Lešnik.

Sv. Rupert v Slov. gor. Pogovori pri delu, zlasti pri košnji, niso vselej dostojni. Žalostno je, ako kdo vpricho žensk in celo nedolžnih otrok iztresa svojo umazanost. Ne trpimo in ne smejmo se takemu kvantanju! Dober pripomoček zoper to napako je lepo petje. Učimo se lepih in poštenih pesmi, saj jih imamo dovolj! Vsak izvežban pevski zbor bi lahko spravil kaj lepega med ljudi. Poznam deklo, ki je znala takoj razveseliti družbo z lepo pesmico in še druge je vnela, da so koj pritegnili za njo; ravno radi tega je bila povsod priljubljena. Neka gospodinja je delavcem, ko so zvečer odhajali, naročala, naj pojo, ona pa, da jih bo doma poslušala. S tem je dosegla, da so delavci, ki se niso dobro razumeli, postali ob skupnem petju zopet prijatelji. Saj je petje skrivnostna moč, ki nam blazi duha in srce. Še na nekaj ne smemo pozabiti! Vedno bolj preslišijo ljudje glas zvona, zlasti opoldne in zvečer. Nekdaj je mahoma prenehalo delo in kamor si se ozrl — povsod odkrite glave! Danes so temu večkrat vzrok tudi gospodarji, ki »nimajo časa«, da bi se odkrili. Ako bi le ti storili svojo dolžnost, storili bi jo gotovo tudi drugi. Saj vemo, da zgledi vlečejo. — Star fant.

Lenart Kuhar, p. d. Lužnik v Podgori pri Kotljah je star narodni bojevnik in mučenik. Rodil se je dne 7. nov. 1859. Vedno se je zanimal za versko in narodno gibanje Slovencev. Že od leta 1873. naprej je stalen ud Družbe sv. Mohorja, pohajal je tudi na katoliške shode v Ljubljano, leta 1910. romal s Slovenci v Sveto deželo in leta 1913. se udeležil evharističnega kongresa na Dunaju. V hudih bojih z Nemci in nemškutarji za vodstvo občine Kotlje je bil vedno eden

najbolj delavnih in neustrašenih bojevnikov. Ni čuda, da je bil zato Nemcem in nemškutarjem trn v peti. Ko so leta 1919. nemški folksverovci prihruli v Kotlje ter tukaj tri tedne gospodarili, kradli, strahovali in vsemogoče nadlegovali naše ljudi, so Kuharjevi narodni sovražniki izrabili to priliko in so ga začrnili nemškemu vojakom. Ti so vdrli v njegovo hišo, ga prijeli kot »špijona«, ga grdo klofotali in pretepali, potem pa odpeljali. Med potom so ravnali z njim tako surovo, da od tiste dobe ni več prav zdrav. Imeli so namen, aretirati tudi nje-

govega sina Antona, ki pa se jim je še srečno izmuznil in jo popihal čez mejo k jugoslovanskim četam. Hišo so izropali, odnesli vse meso, zabelo in druge jestvine, izpraznili ves mošt (sadjevec) ter odgnali tudi 4 glave govedi, in sicer dva vola in dva junca. Vidi se, da so bili zelo, zelo lačni. Dne 22. majnika 1919 so Lenarta Kuharja privleli v Celovec, kjer je bil kot kak nevaren hudodelec interniran z drugimi slovenskimi trpini vred, dokler niso prikorakale v Celovec jugoslovanske čete ter prinesle rešitev.

Plemenit dar. Gospod Jožef Novak, vojni invalid v Banovcih pri Ljutomeru, je poslal 10 Din kot dar »Našemu domu«. Bog povrni!

Bric Ivan, Feistritz an der Gail (Bistrica na Zili): Vse v redul

Sv. Venčesl. Tudi nam je potreben društveni dom. Zganimo se! — Radivoj.

Slatina pri Ponikvi. Kmet s Tolstega vrha toži v 4. številki, kako težko gospodarji. Kaj pa šele mi kmetijski delavci? Kmetijski sinovi hodijo v tovarne, mi pa delamo na kmetih, dokler ne obnemoremo; potem pa smo navezani na milost. Družine si kot hlapec sploh ne moreš ustanoviti, čeprav imaš božjo pravico do tega. Vsak stan ima danes že svojo veljavo, le mi je nimamo, ker se za nas nihče ne briga. — B. J.

Zgornja Savinjska dolina. Velika škoda, da nimamo prometnih zvez! Ne trpi le gospodarstvo, ampak tudi prosveta, narodna in državljanska zavest. Naj bi se »Slov, straža« pobrigala za naše težave! — Branko Planinar.

Prihovljani. Dva sta se oglasila: Prvi je hotel Barbarčanom nekaj o prihovljanskih dekletih povedati, pa se podpisal ni. Drugi se je sicer podpisal, ampak se je zelo neusmiljeno spravil nad Matijca Zlajfarja in se po viteško postavil za dekleta iz Prihove. Radi Prihovljank bi sicer priobčili, ampak Matijec se nam smili. — Ur.

Urejuje M. Štupca, Maribor, Badlova 12.

Iskrice z dekliških izobraževalnih tečajev.

A.

Zgovornost ženskega spola je božji dar, smo rekli zadnjič. Slomšek nam je že zapel:

'mam jezik od Boga,
da lahko pojem, govorim,
potožim se in zakričim,
kjer je kaj hudega.
Obrača se mi jezik rad,
pa ne opravljat, ne lagat.

Tu našteva Slomšek vse, kar je v navadi dobremu dekletu, ki zna božje darove obračati sebi in drugim v prid. Predvsem pridno dekle poje lepe domače pesmi, nabožne in domovinske. Ko prihajam v razne kraje, pogrešam preproste petja; ali so res že pozabljene narodne pesmi, ali ste dekleta tako plaha? Častita mati Angelina Križanič mi je pravila, kako živo se spominja svojih staršev; kadar so mati stali pri ka-menu in kuhali, so često pristopili oče, posebno ob večerih; oba sta tako lepo pela, otroci pa so poslušali in bili tako srečni. Dekleta, prepevajte, da se bo

razlegalo iz hiš in preko travnikov in hribčkov; najljubeznivejše je dekle, kadar poje. — Potožim se in zakričim, pravi pesem. Da, tudi srce mladega dekleta ima včasih bridke ure; poišči si prijatelji-co, zaupaj svoji dobri materi in odleglo ti bo. Oj, dā bi vsako dekle zakričalo, »kjer je kaj hudega«, manj solz bi teklo, manj sramote bi bilo v dekliških vrstah! Kako strašno, če molčiš, če se smeješ, se igraš z nevarnostjo, namesto, da bi zakričala. »Obrača se ti jezik« rad; značajno, blago, plemenito dekle pa ne opravlja in se niti za šalo ne zlaže. Lažnjivo dekle je nekaj odurnega, grdega. Pa mislijo nekatere, to je duhovito, to je šegavost; in ker je lepa, ali še povrh bogata, pa kar tri fante za nos vodi. — Kako ostudno je to in ima včasih strašne posledice! Da ni brez greha, to ti pove vest. Takim dekletom je včasih za petami zaslužena kazen, ki jo opeva šaljiva pesmica:

A le čakaj, tičica,
Ko se enkrat snideva:
stara ti samica boš,
jaz zakonski mož, ha! ha! ha!

Dekle, ki se samo izobrazuje, samo vzgaja, skrbno pazi predvsem, da se nikoli, nikoli ne zlaže; to bi bil pregrd madež na značaju. Če ne smeš ali ne moreš povedati resnice, molči ali reci: »Danes ne morem povedati, morebiti drugič.« Ako pa moraš priznati kako napako, nikdar se lažjo ne izgovarjaj! Raje vljudno in odkrito priznaj in prosí, naj ti ne zamerijo. Izobražen človek se ne sramuje reči: »Prosim, ne zameri, to sem pa jaz napačno napravila.« Sploh si zapomnimo, da je vljudna beseda znamenje blagega, plemenitega srca. Kletev in razuzdana beseda pa so višek surovosti. Žganje in vino je čestokrat vzrok, da človek več ne ve, kaj govori. Zato se modra dekleta skrbno varujejo teh pijach. Alkohol zaduši sramežljivost, nežnost, slabi voljo, da so na mah pokopani vsi dobri sklepi.

B.

Vsi zdravniki naglašajo, da le preveč primanjkuje reda in snage po naših domovih. Kako pojmujejo nekatere gospodinje snago, naj pojasnijo sledeči resnični dogodki: 1. Zdravnik naroči, naj pripravijo škač gorke vode, odkler ne pride k bolniku. Čez pol ure pride, gospodinja prinese v škafo »čisto« vodo, po kateri plava polno »nečesa«. »Oj, saj je čisto snažna voda«, se pohvali, »to pač ni nič hudega; grela sem jo v loncu, ki

sem bila v njem zjutraj skuhala ajdove žgance, pa so se malo prijeli.« Pač sramota, da mora zdravnik učiti ženske lonce umivati! Pridna gospodinja najde vedno toliko časa, da po vsaki kuhi lepo pomije in pobriše vso posodo in jo ima pripravljeno za prihodnjo kuho. Muhe se pasejo po ostankih na posodi. Kjer stoji noč in dan nepomita posoda, se radi zarede ščurki. Žlice in vilice je treba z vročo vodo pomiti vsakokrat, ne samo brisati s krušnico. Miznica, v kateri je kruh, se mora večkrat s kropom umiti in na solncu sušiti. Najbolje je, ako je kruh rahlo zavit v snažen prt, da ne lazijo muhe po božjem daru. —

Častita mati M. Angelina Križanič, vrhovna predstojnica kongregacije šolskih sester III. reda sv. Frančiška Asiškega v Mariboru, rojena 15. avg. 1854 v Borec pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Prvič vrhovna predstojnica od l. 1887 do 1896, drugič od 3. januarja 1923.

2. Na vrhu so pretakali vino. Mimo pride zdravnik, povabijo ga, naj vendar poizkusi dobro kapljico. Mož potegne s šefom, ki je bil bolj črn nego prozoren, gospodinja pa vzame kupico, iz katere so že vsi pili; zato jo zbrise s svojim spodnjim krilom (!). Zdravnika kar zona

obide. »Hvala lepa, vroč sem, ne smem piti«, reče ter naglo odide. 3. Pri drugi kleti pa zbrise gospodinja z žepno rutico kozarec; seve tudi tukaj zdravnik ne vzame niti kapljice; brez laži je lahko rekel: »Nekam slabo mi je, moram hitro domov. Z Bogom!« Dekleta, vadite se v skrbnem umivanju kozarcev in steklenic, ki jih smemo brisati le s snažno obrisal-ko ali z ruto, ki je nalašč le za steklo. Ako ne moreš postrežeti v snažni posodi, raje nič. Zdravnikom je sploh mučno, ako jim kaj postrežete. V bolniški sobi gostoljubnost ni na mestu. Če pričakuješ zdravnika pri hiši, glej, da je soba prezračena, pometena, da se ne pasejo muhe po ostankih na mizi; glej, da snažen stol postaviš k postelji, da ne bodo pljunki na tleh! Umij bolniku lice, roke, noge z milom in toplo vodo, pokrij ga s snažno rjuho! Poglej pod postelj, da ne bodo tam umazane cunje, umazani čevlji! Otroke spravi od hiše, ko pride zdravnik. Glej, da so otroci snažno umiti, da je priklet pometen in da je snažno pred pragom! Imej umite roke, snažen predpasnik in snažen robec na glavi. Glej, da ne boš raztrgana ne ti, ne otroci, in da ima bolnik sešito ali zakrpano in snažno srajco! Obreži bolniku nohte na rokah in nogah, če si sam ne more! Perilo, ki si ga vzela z bolnikove postelje, potisni naravnost v vodo in kmalu izperi v vročem lugu! Pazi na vse, kar ti zdravnik naroči in ne misli, da si pametnejša od njega in si po svoji glavi lahko napraviš veliko škodo na zdravju!

C.

Vse, ki so sprejeli poslane knjižice, vljudno prosim, da po priloženi položnici poravnajo mali znesek, ker bi radi tudi mi poravnali račun v Ljubljani. Vse dekl. zveze naj obhajo malo slavlje v spomin 50 letnice sv. očeta. Poslani knjižici nudita mnogo lepega gradiva za tako slavlje. Kdor si jih še želi, naj naroči 1. in 2. zvezek Marijine Knjižnice pri Osr. vodstvu M. dr., Ljubljana, Pred škofijo 6. Tu v Mariboru nimamo več v zalogi. Obe knjižici veljata 10 Din, poština posebej.

Iz moje poštni torbice.

Lurška knjižica: Polovica, to je 5.000 komadov, je razposlanih; tudi v Ameriko je romalo lepo število. Velika zahvala gre tistim trsatskim romaricam, ki so si naložile težke butare lurških knjižic ter jih razpečale med romarje. To ne bo brez plačila Morske Zvezde. Zdaj pa še naprej; glejte, da še druga polovica knjiž

pride v kroge naše mladine! Nepregleden blagoslov se širi z njo.

Blagi sestri Ana in Treza sta že dobili ljubko triletno deklico-sirotko brez matere. Zdaj se nam je ponudila še druga, manjša sirotica. Deset tednov ji je, mamico pa so že djali v grob. **Sedma** je med zapuščenimi siroticami in umreti bo morala, ako ne najde usmiljenega materinskega srca. Naslov pri meni.

Radost in žalost izleta. Par luštnih deklet DZ smo napravile izlet iz Kapele v Verzej. Gnala nas je želja, videti v Marjanišču prekrasno igro »Valovje strasti in ljubezni«. Odnese smo si res mnogo užitka in zlate nauke s te igre. Želele smo, da bi naši mladeniči videli kaj tako poučljivega. — Lepa je bila zadnja nedelja aprila. Srce nam je kipelico in navdušeno smo si zapele ob kapelici Matere božje. Pa tudi grenka kapljica nam je kanila v srce. Srečavale smo fante in dekleta, idočje iz cerkve. Kakor neljube usiljivke so nas gledali, niti enega pozdrava nam niso nudili; v globino duše pa nas je ranilo, da so se nam celo nekateri posmehovali in delali pikre opazke. Ali ni od nekdaj bil prijazen pozdrav lepa navada med našim kmetskim ljudstvom? Ali ni to nedostojno, nelepo, tujcu dati namesto lepega pozdrava žalljivo opazko? Zato imamo danes do vseh fantov prošnjo: opustite to grdo navado; ljudnost diči moško srce. — Prosim, naj se tudi v naših društvih včasih predava o vedenju napram tujcem, da ne bomo v sramoti. — Marica.

Trbovlje: DZ je sicer maloštevilna, a v svojem jedru prav dobra. Vsakih 14 dni so redni sestanki in redne seje. Vodi nas naš preblagi voditelj č. g. Medvešek, ki smo mu prav srčno hvaležne in vdane. Vsak mesec imamo skupno sv. obhajilo, vsako Svečnico obhajamo posvetitev božjemu Srcu. V naši dekliški sobi imamo krasno sliko Srca Jezusovega in prelep kip Brezmadežne. Te dragocene svetinje so vedno ovenčane in okrašene. Izlet smo priredile na Čemšenik; na Materinski dan smo s prisklenostjo slavile svoje dobre matere. Najlepše pa obhajamo vse praznike nebeške Matere. — Pepca.

Braslovče: Igrale smo »Lurško pastirico« in naša hvaležnost do blage gđe. Medved, ki nas je vežbala, bodi tu izražena. Spomin na nedolžne angele nas spremlja vsepovsod. Naša duša je ob pogledu v ta otroška očesca zahrepenela po onem detinstvu, ki napravi vsakega tako ljubkega in srečnega. — Antonija Za.

J. v Ha. Tožiš, da je pri Vas DZ zapala. Le malo še počakaj! Ko mi grlo ozdravi, pridem med Vas, pa Vam zapojem: »Zdromite se zaspanci, vas kukavca budi, In tam ob gorskem klanci, že solnce vam žari!« Le ne malosrčnosti! Če Vas je le 6 ali 12 deklet, le trdno skupaj in zveste vzvišenim vzorom. Čestitam, da si šla na Trsat! Morska Zvezda bo vodila tudi Tvoj čolnček.

Sladka gora. Tukajšnja DZ si je osnovala načrt, kako bo razširjevala dobro časopisje. Ob četrtnetju in s 1. julijem skušamo dobiti nove naročnike. Kadar delim časopise, naročnike vedno bodrim, naj tudi prečitajo, posebno N. d. Zdaj so se začeli tudi fantje bolj zanimati za našo »Čitalnico«. Ne bo jim žal, če raje čitajo pod lipo, kakor pa popivajo po gostilnah. — Z.

Jürek kramlja. Tebe je pač »pamet srečala«, ko si se zadnjič zagnal v Dekl. gredice. Kaj pa hočeš? Spravi Ti toliko življenja med fante pod lipo, kakor ga je v naših gredicah, potem se oglasi! Jürek, Jürek! Pamet nučaj pa gvant šparaj! — Jožica.

Peku ali pekovki toplo priporočam fanta iz nesrečne rodbine, dobro izvežbanega v pekovstvu. Podatki pri meni!

Darila udeležencem (udeleženkam) kmetijsko-nadaljevalnih šol:

Darovi vlč. g. Marka Kranjca, knjige: Sadni izbor za Slovenijo; Gospodinjstvo; Gospodarski nauki; Nauk o čebelarstvu; Travnštvo I. in II.

Dar vlč. g. Fr. Hrastelja, podravnatelja Cirilove tisk.: knjiga Praktični sadjar.

Darovi »Našega doma«: svileni kravat, 3 pari ženskih nogavic, blago za predpasnik, žepni robci, lep molitvenik in 4 Slomškove slike.

Darila dobijo tisti, ki bodo poslali uredništvu do 15. t. m. najboljše spise: »Kaj sem se naučil (naučila) v kmetijsko-nadaljevalni šoli?« Spis ne sme obsegati več kot 150 besed.

NAJBOLJŠE KOSE
in drugo orodje, portland cement,
železnino in špecerijo priporoča
JOS. JAGODIČ, CELJE
Glavni trg Glavni trg

Oj, danes vam hočem eno zapeti,
kako je politikom težko na sveti,
so prišli tud' zanje suhi časi,
ker niso več tam pri narodni kasi.

Kako so se mučili in potili,
za narod so govorili in ga učili,
da bodo klobase rastle v vsaki vasi,
če bodo le oni pri narodni kasi.

Po hribih, dolinah so se vozili,
na shode, parade, nas skupaj vabili,
da smo poslušali njihove glase
in še imeli tud' svoje špase.

Na stranke so nas lepo razdelili,
v boje in zmage nas slavno vodili,
oni so nam komando peljali,
mi smo pa med seboj se dajali.

To so bili res lepi časi:
oni so bili pri narodni kasi,
mi smo pa imeli brezplačne špase
in jim nosili hvaležne glase.

Zdaj so zapuščeni sami ostali,
brez plače, oblasti, bridko spoznali,
da je hudo in težko živeti,
kdor si sam mora za kruh skrbeti.

Zato nehvaležni ne smemo biti
in zdaj jih brezposelne zapustiti,
če jim že ne moremo dati podpore,
hvaležen jim vsak se pokazati more.

Odbor bi si lahko ustanovili,
iz marmorja lep spomenik bi zgradili;
to bilo bi naše hvaležno darilo,
a vanj še napisano srčno voščilo:

Oj, le v miru počivajte
In sladki pokoj uživajte!

Matijec Žlajfar.

Rešitev uganke: 1. Svetišče najlepše je
tvoje srce. Gregorčič. — 2. Besede so:
Izročba, zverina, krtačica, utopljenec,
šestomer, nestvor, jagned, advokat, ugi-
banje. — Izkušnja uči človeka!
— 3. Rodbina in šola sestrici sta dve, —
nobena brez druge hoditi ne sme. —
30, 9, 14, 5, 33, 31, 4 — 29, 23, 27, 10, 28,
1, 8 — 16, 17, 19, 18, 15, 20, 21 — 2, 34,
6, 25, 11, 26, 22 — 13, 7, 24, 32, 3, 12, 35.
— 4. Socijalno vprašanje.

Rešilci: Osipana vrtinica (23); Silva (23);
Alojzija Zorger (5); Jurij Cvetko (27); Jo-
že Varga (40); Trezika Slana (25); Lojzi-
ka Repič (25); Jakob Šešerko (23); Jožef
Novak (25); Šimen (35); Črtomir (35).

1. Črkovnica.

(Bogomilin Črtomir. — 10 točk.)

K I E N T A N I J N N P
N I L J D N D E E J M I
A A I V B V E O L V G Z
P D E Ž A L A J I Ž R R
N R A J E D E N E Š E I

2. Konjček.

(France, Središče. — 10 točk.)

	ai			ji	
	da	vs	np		
tv	od	iv	ne	na	
	šo	hi	lo		
	st		du		

3. Križanica.

(Lovro Zgonc, Maribor. — 20 točk.)

	1		2		3		4	
5								
		✱		✱		✱		
6				✱			7	
		✱	✱	✱	✱	✱		
8							10	
		✱		✱		✱		
11								

Besede pomenijo: Vodo-
ravno: 5. mesto v Srbiji, 6. žito, 7. pti-
ča, 8. padavino, 10. člana družine, 11.
mesto v Sloveniji. — Navpično: 1.
del Jugoslavije, 2. čut, 3. pijačo, 4. Sveto
deželo, 9. gozd. rastlino, 10. ločilo.

Rešitve do 15. jun. Nagrade kakor maja.
Nagrado so dobili: Jože Varga; Črto-
mir; Silva.

KMETOVALCI!

Gnojite z apnenim dušikom, s tem najbolj cenim,
učinkovitim in rentabilnim dušičnim
gnojilom

domačega proizvoda!

Z apnenim dušikom
ne dajemo zemlji samo dušika,
marveč tudi apna.

Tudi
žlahtna vinska trta
je za apneni dušik prav posebno hvaležna.

Navodila o načinu uporabe, o
potrebni količinah, o rentabil-
nosti, dobaviteljih, uspehih in
cenah apnenega dušika daje
proizvajalec:

Tvornica za dušik d.d. Ruše
pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se tudi dobiva mešanica

„Nitrofoskal Ruše“,

napravljena na poseben paten-
tiran način iz gnojil:

apneni dušik+kalijeva sol+superfosfat

Zdravilišče Rogaska Slatina

Najlepše
in najbolj moderno
urejeno zdravilišče
kraljevine SHS.

Svetovnoznani zdravilni vreli:

„TEMPEL“
„STYRIA“
„DONATI“

Ždravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter.

Pred- in posezona:

1. V. do 15. VI. in od 1. do 30. IX.

Glavna sezona:

15. VI. do 31. VIII.

Najboljši čas za zdravljenje je pred in po glavni sezoni!

Cene zmerne. Izven glavne sezone znatni popusti. Igra vojaška godba. Največji komfort. — Radio. — Zdravniki-specijalisti. — Röntgen. — Prometne zveze zelo ugodne. — Na železnici posebni popusti.

Razpošiljanje mineralne vode.

Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča.

